

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 2 lipca 2013 r.

DOLiS/DEC-705/13/41852,41854

dot. DOLiS-[...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267) art. 12 pkt 2 i art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani I. J. (zam. w [...]) dotyczącej przetwarzania jej danych osobowych, w zakresie adresu e-mail [...] przez Panią B. Ł. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą B. Ł. „A. R.” [...]

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani I. J. (zam. [...]) dotycząca przetwarzania jej danych osobowych, w zakresie adresu e-mail [...] przez Panią B. Ł. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą B. Ł. „A. R.” [...]

W jej treści Skarżąca wskazała, cyt.: „od jesieni 2012 r. korzystam z usług ww. studia, przekazałam właścicielce mój adres e-mail w celu przesyłania mi aktualnych informacji i promocji wierząc,

iż informacje będą mi przesyłane w sposób profesjonalny i z zachowaniem najwyższej staranności w stosowaniu Ustawy o Ochronie Danych Osobowych. Jakież było moje wielkie zdziwienie kiedy w dniu [...] października otrzymałam pierwszą wiadomość e-mail, w której zobaczyłam swój adres e-mail w gronie innych ogólnie dostępnych adresów osób prawdopodobnie korzystających z usług niniejszego studia. (...) W związku z powyższym wnoszę o kontrolę i wyciągnięcie konsekwencji przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w stosunku do właściciela studia, który prowadząc działalność gospodarczą i zatrudniając pracowników jest zobowiązany do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych”.

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujące okoliczności faktyczne.

Generalny Inspektor w toku przeprowadzonego postępowania odebrał wyjaśnienia od Pani B. Ł. prowadzącej ww. działalność (pismo z dnia [...] lutego 2013r.), w treści których zostało wskazane, iż Skarżąca jest klientką jej salonu i dobrowolnie dopisała się do listy e-mailowej osób, które chcą otrzymywać oferty ww. salonu. Ponadto wyjaśniła, iż „prawdą jest to, że pani I. J. zwróciła się do nas za pomocą e-maila z informacją, iż otrzymawszy od nas ofertę promocyjną widoczne były też adresy części innych naszych klientów. Dzięki tej wiadomości dowiedziałam się, że od jakiegoś czasu e-maile nie były wysyłane z kopią ukrytą. (...) Ponieważ musiał zająć się tym informatyk dane pani I. J. zostały od razu przeze mnie usunięte z bazy danych. W listopadzie ofertę e-mailową do klientów rozsyłała ręcznie moja pracownica ponieważ system nie działał jeszcze prawidłowo. Korzystała z bazy papierowej, do której dobrowolnie wpisali się klienci. To, że w listopadzie pani I. J. otrzymała naszą ofertę promocyjną jest zwykłym przeoczeniem. (...) Do dnia dzisiejszego ta klientka nie została ponownie wprowadzona do bazy e-mailowej naszego salonu. Oświadczam też, że celowo nikomu nie udostępniłam adresu e-mailowego pani I. J. (...) Mimo wszystko dzięki tej Pani (i tylko tej Pani) dowiedzieliśmy się o problemie i mogliśmy na niego odpowiednio zareagować.”

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych dokonał na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, działając na podstawie i w granicach ustawowych kompetencji przyznanych mu ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej również ustawą, dokonał oceny legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez ww. podmiot.

Przetwarzanie danych osobowych jest procesem legalnym, w sytuacji, gdy u jego podstaw znajduje się jedna z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, 2) gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, 3) jest to konieczne dla realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to konieczne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych za przetwarzanie danych osobowych należy rozumieć również ich udostępnianie.

Biorąc powyższe pod uwagę wskazać należy, iż przez ww. udostępnienie danych osobowych Skarżącej przez „A. R.” [...] innym klientom tego podmiotu niewątpliwie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. U podstaw tego procesu nie znajdowała się bowiem żadna z przesłanek ten proces legalizujących, mianowicie ujętych w art. 23 ust. 1 ustawy.

Podkreślenia wymaga, iż stosownie do treści art. 6 ust. 1 ustawy, przez dane osobowe rozumie się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, przy czym osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności poprzez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne (art. 6 ust. 2 ustawy). Z powyższej definicji wynika zatem, że dane osobowe to nie tylko imię, nazwisko czy adres osoby fizycznej, ale to każda informacja, również kontekstowa, która komunikuje coś na jej temat. W analizowanej sprawie przykładem kontekstowych danych osobowych Skarżącej, jakie poza jej adresem poczty elektronicznej (zawierającym jej imię i nazwisko) udostępnione zostały innym klientom ww. Studia, była informacja o sposobie spędzania przez nią wolnego czasu, korzystaniu z zabiegów upiększających.

Jednocześnie wskazać należy, że oprócz podstawowego obowiązku legalnego przetwarzania danych osobowych ustawa nakłada na ich administratorów także szereg innych związanych z tym procesem powinności. Jedną z nich określona została w art. 26 ust. 1 ustawy, który stanowi, iż administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Ta zasada znajduje swoje rozwinięcie w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych określających m.in. wymogi, jakie powinien spełniać administrator danych w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych w procesie ich przetwarzania. Jednym z podstawowych obowiązków spoczywających na administratorze jest, wynikający z art. 36 ust. 1 ustawy, obowiązek zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności zabezpieczenia danych przed dostępem osób nieupoważnionych.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, iż w przedmiotowej sprawie niewątpliwie doszło do uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez ww. Studio również poprzez ich

niewłaściwe zabezpieczenie przed dostępem osób nieupoważnionych. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie potwierdził, iż na skutek niezachowania ostrożności przez właściciela ww. podmiotu, wysyłając do swoich klientów wiadomość mailową umożliwił im (osobom nieupoważnionym) dwukrotnie zapoznanie się z adresem poczty elektronicznej Skarżącej zawierającym w swej treści jej imię i nazwisko, ale także informacją jest ona klientem ww. Studia. Zatem nie można uznać, iż zdarzenia te miały to charakter incydentalny, lecz świadczą o zaniedbaniu obowiązków administratora.

Mimo, iż poczynione w sprawie ustalenia faktyczne oraz prawne, wskazują na naruszenie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych wobec Skarżącej, brak jest podstaw do zastosowania przepisu art. 18 ust. 1 ustawy, w myśl którego w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Nakaz taki w przedmiotowej sprawie byłby bowiem niemożliwy do wykonania ze względu na charakter kwestionowanego zachowania, mianowicie jego nieodwracalność. W efekcie powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych korzystając z uprawnienia przyznanego mu w art. 19 a ustawy zwrócił się do Pani B. Ł. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą B. Ł. „A.R.” [...] z wystąpieniem, w którym wskazał na konieczność uwzględnianie w jej działalności przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, w szczególności zapewnienie właściwej ochrony przetwarzanym przez nią danych osobowych.

Na koniec wskazać należy, że jeżeli w ocenie Skarżącej doszło do naruszenia jej dóbr osobistych może ona dochodzić swoich praw na drodze postępowania przed sądem powszechnym stosownie do przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.). Stosownie do treści art. 23 Kodeksu cywilnego, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego. Jeżeli więc wskutek działań ww. podmiotu doszło w ocenie Skarżącej do naruszenia jej dóbr osobistych, może ona dochodzić ich ochrony na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może ona także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w Kodeksie cywilnym może ona również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Sądem właściwym w tym zakresie będzie sąd cywilny.

Ponadto, jeżeli Skarżąca jest w posiadaniu dowodów potwierdzających pogorszenie jej sytuacji życiowej, które nastąpiło w wyniku działań ww. podmiotu, może złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez Panią B. Ł. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą B. Ł. „A. R.” [...].

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych orzekł, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).